

I. ÚS 3/97

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 16. januára 1997 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], bytom v [REDAKOVANÉ] vo veci porušenia základného práva na priaznivé životné prostredie, rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 286/92, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky v Košiciach (ďalej len "ústavný súd") 4. novembra 1996 a jeho doplnkom doručeným v ten istý deň sa navrhovateľka domáhala zrušenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 1992 sp. zn. 17 Co 286/92, ktorým tento súd, ako súd odvolací, zrušil rozsudok Okresného súdu v Žiline z 31. marca 1992 č.k. 10 C 601/89-332. Ďalej žiadala, aby ústavný súd nariadil "pokračovať pri oprave komínov spôsobom požadovaným v rozsudku Okresného súdu v Žiline zo dňa 31.3.93 č.k. 10 C 601/89-332" - (v letopočte je technická chyba, lebo podľa priložených listín ide o rok 1992 - pozn. ústavného súdu). K návrhu bol priložený zväzok listín ako dôkazy k tvrdeniam sťažovateľky.

V konaní pred všeobecnými súdmi sa navrhovateľka, ako nájomníčka žalobou z 24. júla 1989 domáhala rozhodnutia, ktorým mala byť Ľudovému bytovému družstvu v Žiline uložená povinnosť vykonať komplexnú rekonštrukciu dymovej cesty v obytnom dome na [REDAKOVANÉ] tak, aby mohla nerušene užívať svoj byt bez ohrozenia jej života a zdravia.

Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplynulo, že namietaným rozhodnutím krajského súdu bolo, podľa sťažovateľky, porušené jej právo na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ústavy a nie na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy (ako to uviedla), lebo toto právo spočíva v liečebnej prevencii a v liečení následkov úrazov a ochorení pre zdravie človeka. Hoci nie je vylúčené, že nepriaznivé životné prostredie spojené s bývaním sťažovateľky by mohlo mať negatívny vplyv na jej zdravotný stav, práve odstránenie tohoto vplyvu je priamo spojené s jej právom na priaznivé životné podmienky, t.j. s jeho dodržiavaním zo strany prenajímateľa bytu.

Sťažovateľka poukázala na to, že spor v označenej veci trvá viac ako 7 rokov, a bola presvedčená (ako jednoznačne vyplynulo z petitu sťažnosti), že len zrušením označeného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici ústavným súdom a tiež nariadením Ľudovému bytovému družstvu v Žiline konať tak, ako o tom rozhodol Okresný súd v Žiline v konaní č. 10 C 601/89-332, sa môže domôcť nápravy pokiaľ ide o porušenie jej práva na priaznivé životné prostredie.

Ústavný súd Slovenskej republiky bol konštituovaný zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov. Tento zákon nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, t.j. 15. februára 1993 a neobsahuje ustanovenie o spätnej pôsobnosti. Preto ústavný súd nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základných práv podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky pred uvedeným termínom.

Ak sťažovateľka bola presvedčená o porušení niektorého jej základného práva (napr. na priaznivé životné prostredie), prípadne práva vyjadreného v ústavnoprocených princípoch konania pred všeobecnými súdmi, ktoré upravoval už v tom čase ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, mohla toto porušenie namietat' na Ústavnom súde Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky so sídlom v Brne.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (nie však zákonnosti) a jeho pôsobnosť je vymedzená čl. 125 až 129 a čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Zo samotného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať len také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré im predchádzalo alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Za porušenie základného práva alebo slobody občana nemožno považovať tú skutočnosť, ak odvolací súd nerozhodol podľa odvolania navrhovateľa konania, ale na základe tohto odvolania zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a uložil mu vo veci ďalej konať a opätovne vo veci samej rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať

opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 1997

Za správnosť opísaného textu

Angela Bandréová predsedá senátu